

మాది

1

‘నేనేం చేతునే మాతల్లీ ! కన్నకడుపు అని అయినా జాలిలేకుండా ఇంత కటిక వాడై నాడేమే నీ తండ్రి!’

‘అదేమిటి అమ్మమ్మా - నాన్న నాకోసమే... నేను సుఖపడాలనేకాదూ... చేసే యీ నిర్వాహకం!’

‘హయ్యో! నిర్భాగ్యురాలా... నల్ల నివన్నీ నీళ్లు, తెల్లనివన్నీ పాలూ నీకంటికి... ఏలా బ్రతికి బట్టకడతావే.’

‘ఇక, కట్టేవన్నీ బనారసుచీరలే! పెట్టిననగ పెట్టకుండా, తొడిగిన రవిక తొడగకుండా... ఓ!... మహారాణి నాతాను, నాకేం... తీపెళ్ళిందా?... ఎంత వైభవం?’

‘...భల్లన తెల్లవారినట్టే ఉంది!’

‘సందెపడేటప్పటికి గూట దీపం పెట్టేవారు లేరనేనా... పాపం.... ఆతడు ఇంత తొందరపడుతూంది; మరేం, అంత ఊసు తప్పయితే, మగవాడికి కూడా విధవరికం మన శాస్త్రాల్లో వ్రాసిపెట్టించకపోయినారూ? ఆ పిల్లదానికి భూమ్మీద అన్నోదకాలు కరవై.... అది పోయిందికదా అని.... ఇవతల ఈతడు అఘోరించుతూ కూర్చుండవలసినంత అవసరం ఏం వచ్చింది? తెల్లవారితే అప్పుడే నాలుగా

యెనా.... యీవారం ఏలాగో కళ్లు మూసుకుంటే మెల
స్నానం.... మంగళస్నానం.... రెండూ ఓమారే....'

'ఏమోలే, నీ కర్మానికి.... ఎవరుకర్తలు....'

'నా అదృష్టదేవతలు!.... నోయాలసిన నోములకు
ఫలం.... అప్పుడే అడ్డాన్సుగా నాకు దక్కుతూంటే.... చూసి
చంకలు కొట్టుకుంటూ సంబరపడటానికి బదులు, ఏమిటి
నిండిన యింట్లో కూర్చుని.... ఇలా ఆగాయిత్యం'....

'చాల్లే.... నాతో బాటు సంతోషించాలి కాని.... బిక్క
మొగం వేసుకుని లేనిపోని చిక్కు తెచ్చిపెట్టక.... ఇంకా
వ్యవధిఉందా .... యీలోపుగా మళ్ళా తలుపు దగ్గర
పాటలూ .... తలుపు గడియ పడకముందు పాడాలిసిన
పాటలూ .... అప్పుడు నట్టుపడకుండా .... ఓమారు వల్లిం
చుకో....'

....

....

....

'కృష్ణా...

నిన్ను ఇంత చనువుగా పేరుపెట్టి పిలవలేదు.... సిగ్గు
విడిచి నీయెదటపడి మాట్లాడలేదు.'

'ఇప్పుడు.... సిగ్గుపడి లాభంలేదు.'

'నా మనసులో ఏమున్నదో నీకు అంతు చిక్కించక
పోయినా.... నీమనసులో కోరికలు.... ఎప్పటికప్పుడు, నీవు
కిటికీదగ్గర నిలుచున్నప్పుడల్లా, నీ చూపులు నాకు తలుపు
తూనే ఉన్నవి...

'కాని, ప్రయాణనంలేదు... అందని ప్రమానిపండు...

అది ఎవరి దోసిలిలో రాలితే... మనకు ఒరిగేది ఏముంది...
అని మనసును వెన్నగా మళ్ళించుకో...'

'నీకు అంతయిష్టమైతే ... అవసరమైతే ... నన్ను
జ్ఞాపకం ఉంచుకో!'

...

...

...

'తాతాయ్యా!... నవలల్లో చదువుతాం చూడు...
పేదకోపం వచ్చినప్పుడు అందులో వీరుడు ఏంచేస్తాడు? -

'పళ్లు పటపటలాడించి జుట్టుపీక్కుంటూ'

'పాపం నీ కా యోగం లేదుకదా ... ఈ వార్ధ
క్యంలో... ఇదే ఇంకో పాతికేళ్ళక్రిందనైతేనా...'

'కాదులే ... అప్పుడైనా నీ కా ధాన్సు వచ్చేది
కాదులే... యీ సినిమాలు ముదిరిన తరువాతనేగా ...
నాలాటి వెర్రిపిల్లలు కళ్లు తెరిచింది...'

'కంట నీకు పెట్టానో ... నా మనసు చివుక్కుమం
టుంది... నడుంకట్టుకుని పెత్తనం చేయనలసినవాడవు...
జబ్బలు సవరించుకో.'

...

...

...

2

'గృహిణి వచ్చి గూట దీపం పెట్టగానే...'

'మీకు-గుండె గుభీలు మనేలాగుంది అత్తా!... తెలి
సినవారు, ఏలా నడవాలో తీర్చి దిద్దుకోండి...'

'వెలిసింది... నా వెలివి వెల్లవారనుకు పూయ్య

భగవంతుడా! మావాడిబతుకు చివరకు ఇలా అఘోరించిం దేమా అని...నడగాలో కంట ఒత్తివేసుకుని పడిగాపులు పడి...ఆలకిస్తున్నా...వాడిపాణానికి...'

'నేను దాపురించింది...ఆయన సుఖంగా ఉండటానికే కాదండీ...'

'ఈ శ్రీరంగనీతుల కేం...సందెపడగానే...ఇప్పుడున్నబుద్ధి.. వాడు చెప్పలేక ... చెప్పలేక...పిచ్చపాడ గట్టు...నాదగ్గర బావురుమన్నాడు ... సరి, చూద్దను గదా...నీవాలకం...ఆడజన్మవత్తింది... అణగి మణగి పడి ఉండటానికా...మగవాడిని రాచిరంపానపెట్టడానికా ... అక్కరలేనిదానవు ... అక్కరలేనట్లుగానే ఉండలేక పోయావా? లేక...ఏరాజ్యాలన్నా ఏలుదామనా...యీ దిలాసా?'

'వారూ మీరూ...ఏరీ కోరీ కటబెటింది... యీ రాజ్యాన్నేకదా, ఏలడానికి! ఇంతకన్నా ఎక్కువ...ఎక్కడ మాత్రం దొరుకుతుందా?'

'ఆ జ్ఞానం ఉంటేనా...ఏలుకునేవాడు ఎంత పరిత పించిపోతున్నాడో అని కనికరం నీకు ఉంటేనా?...'

'...అమ్మా!

నా జన్మకు ఇహ సుఖపడేయోగం లేదేమో నమ్మా...పెళ్ళినాడు మెడనుపడ్డ జంధ్యం...పెద్దదానితోనే పెరిగిపోయిందమ్మా...ఎన్నిముడులు వేసినా ఏంలాభం...'

'అయ్యో నాతండ్రీ!...చూసి చూసి నీ కీ 'కొమ్ముల కుంపటి ఎత్తా నేమిరా? ఈ శిఖండితో ఏలా వేగుతావయ్యా!'

‘ఎనాడు కష్టంతో నే... ‘జా పరమేశ్వరా’ అని
 ఏ కాళ్ళో లేచిపోతాను. నా పీడ విరగడఅయిపోతుంది...
 పెళ్లాం ఉన్నా... సన్యాసినే...’

‘నా బొందిలో ఊపిరుండగా... నీకు వచ్చిన ఫరవా
 ఏమీ లేదురా, నాయనా! నీ నాకిలి ఊడ్చటానికి వచ్చిన
 శానిసకూతును... నీ చెప్పచేతల్లో పడిఉండక ఏ చెరువునీళ్లు
 త్రాగుతుందో చూస్తానుగా... మొండికి మొండే ప్రతి...
 నీవు లాలించినకొద్దీ దాని ఆగడం ఇలాగే రెచ్చిపోతుంది.
 నాలుగుచరిచి అన్నా లొంగదీసుకోనాలి కాని... చెట్టెపంగ
 నిది... ఇకముందు నీవెళ్లు అడిగావూ... ఎద్దు నడిగి గంత
 కడతారటరా... ఎక్కడన్నా ఉందా ఇది ... నీ యిష్టం
 ఇక... అంతా నీచేతులో ఉంది...’

...

...

...

‘మంచినీళ్ళు కావాలి!’

‘మీ అమ్మగారిని అడగండి’

‘ఎంతమాట అన్నావూ! మానాభిమానాలు ఏకో
 శానా లేవుగదా... అమ్మని అడగాలా అంట!... అయితే
 మరి, బొమ్మవు నీవెందుకూ... తినిపెట్టడానికా...’

‘కాదు... కని పెంచడానికి తల ఒక్కకపోతే... తినే
 ముద్దకూ కరువు వస్తుంది.’

‘ఆమాట ఎత్తితే... నీకు ఎక్కడలేని తలనొప్పి...
 వేయిపుట్లు జ్వరమూ ముంచుకువస్తుంది...’

‘అవును... నాముఖానే ప్రొద్దుపొడిచింది... నేనూ
 ఓ మనిషి నే...’

‘నేను... ప్రమాకును... అదేనా నీ ననేవే ... మూడు
రోజులనుంచీ వళ్లు సలసలా కాగుతూంది... ఆ ర్చేదిక్కు
ఉంటేనా...’

‘అన్నింటికీ మీకు దొరికింది... అదేవంక... ఇలా
అనుక్షణం పట్టి పల్లార్పుతూంటే... ఎవతె బ్రతుకుతుంది...
మీ చేతుల్లో... ఈ కడగండ్లుగడిచి ... పోయిందే అదృష్ట
వంతురా లనుకుంటే .. దానికి ప్రతిగా మల్లా నేను వెల
శాను... వంటింట్లో కుందేలు ... మన్ని తప్పించుకుపోలేదు
కదా అనేకాదూ మీ చెలగాటం...’

‘ఆలా దోవకు రా...’

‘మీకు... ప్రాణంమీదన్నా ఆశ లేదూ?’

‘ప్రాణంమీదకన్నా కూడా...’

‘అంతేనా...’

‘ఆహా... బ్రతికిన నాలుగు గడియలూ సుఖపడక
పోతే...’

‘నేను ఎంత చెప్పినా... వినకు; మొరపెట్టుకున్నా
ఆలకించకూ... ఇక మనకూ... పశువులకూ ఏమిటి తేడా...’

‘పదిమాట్లకు... పేయిమాట్లకు నేను పశువునే...
నిన్ను చేసుకున్న తరువాత... నాకు అభిమానం ఎందుకూ?
ఎంత వదరినా ఇప్పుడు నిన్ను వదిలేదిలేదు... చూద్దాం...
నీ తాత ఎవరు అడ్డం వస్తాడో... పద...’

‘తాతజ్జోలి ఎందుకు తెండి... ఆ కీర్తి నేనే దక్కించు
కుంటాను...’

నాలుగు గడియల్లో ఎంత ముంచుకువచ్చిందీ...నా బంగారుతండ్రిని నీ పొటను పెట్టుకుంటాన కే నుహామారీ!... తొడకాదు...దీన్ని నిలువునా చీల్చండయ్యా తండ్రి ల్లారా...మాపాలిటికి ఎక్కడ దాపురించావే...నీముఖం..'

'ఊసుకోండి అత్తా...మన మేంచేయగలము? ఆ మహారాజుకు భూమ్మీద చిట్టె డుప్పు కరువైపోయింది. పోయినవారిలో మనం పోతామా ... పోగలమా? ... తాతయ్యా! పాపం...మావాళ్ళకు ఎంతకామాటం అనుకున్నావు? స్వంతవ్యవసాయమా. ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలూ... గంపంత వ్యవహారం ... ఒక్కరే తిప్పలుపడాలి ఇక... అయినా మెలిగినచేయికనుక ఇబ్బంది ఉండదులే...'

'ఏమనుకోమోకండమ్మ...పైత్యించి వెరిమాటలు వస్తున్నాయి దానికి...'

'నీవూ నీ మనుమరాలూ, కట్టకట్టుకుని గంగలో దూకండి...'

'--దూకమంటారేకాని...లోకానికి నెరవాలిసిన అవసరం మన కేముంది అత్తా! ముణిగినవారు...ముణ గగా...ఒడ్డుకు చేరినవాళ్ళు...వంతు దీర్చుకోవద్దూ? కాదా మరి ... తాతయ్యా! ... సహధర్మచారిణి మరోవిధంగా నడుచుకుంటే ఆలోకంలో ఉన్న ఆయన మనసు ఎంతో బాధపడిపోదూ?...ఆయనే మిగిలి...దైవనశాన నేనే రాలి పోయి ఉంటే...ఆ సద్భాగ్యుని... అత్తనాగూ మూసో

నాటికల్లా... గుమ్మటంలాంటి పడుచును ఎక్కడనుంచో
 ఏరి కోరి వెదుక్కు తెచ్చుకుని గృహపావనం చేసుకునే
 వారేనా?

‘ఉత్తమగుతుల ప్రాప్తి ఆశించేదాన్నే అయితే...
 ఆయన అడుగుజాడల్లో మెలిగితే... నాకు ఎన్నిక ఉంది
 కాని...’

‘అత్తయ్యా! ఉరిమిచూడబోకండి. శుభమస్తు అన
 డానికి బదులు నే నేమీ లోపం చేయను..’

‘స్వరూపాలకి భేదమే కాని... భగవంతుడు నిరే
 శించిన వైవాహికధర్మస్వరూపం మారలేదని... నా పెళ్ళి
 నాడు... పెద్దలందరికీ మీరు నీతి ఉపదేశించినవారు
 కారండీ!... ఒప్పుకున్నాను.’

‘తాతయ్యా!... మైల వెళ్ళిపోగానే మంచి ముహూ
 ర్తం ఏర్పాటుచేయి ..... కృష్ణుని పెండ్లి కొడుకును
 చేయించు... కోపంతో కొరకొరలాడు... అంతే, నీపుణ్య
 మాయెను కాని... పండ్లు కొరకబోకు... మళ్ళాకట్టించడం...
 ఇప్పుడు నాన్నకు మళ్ళా అదో అదనపు ఖర్చు.’